

Bæredygtig avis

6c, Krogårdskolen

Læs mere om mad

Du kan læse meget mere om bæredygtighed og mad. Læs om økologisk mad, og om mad, der kommer hertil fra udlandet. Du kan også læse om vores kantine.

! Side 5

Læs om miljørådet

Læs om miljørådet. Miljørådet er dem der giver mange gode råd og hjælper skolen, de har hjulpet

skolen med at få det grønne flag i mange år. Læs mere om det på side 7.

! Side 7

POLITIKEN Skole

Krogårdskolen er på vej mod det 10. grønne flag

Årets tema:

Bæredygtighed

Bæredygtighed er temaet for skolens arbejde med at få det grønne miljøflag for skoleåret 2013-14.

Det er elevernes gode arbejde, der betyder at skolen kan få det grønne flag igen og igen. I år arbejder vi for at få det grønne flag for 10. gang, og denne avis viser noget af det arbejde vi har lavet på skolen i år. Krogårdskolen er blot én ud af de 3.309 skoler i 50 forskellige lande, der har det grønne miljøflag. Grønt Flag Grøn Skole er den danske version af det internationale ECO-school.

Vores grønne flag har vi fået for arbejdet med:
2012-13 Bæredygtigt forbrug.
2011-12 Transport.
2010-11 Kemikalier.
2008-10 Klima.
2007-08 Klima.
2006-07 Affald.
2005-06 Natur.
2004-05 Vand.
2003-04 Energi.
Læs mere om grønt flag på side 7.

Hvad ved du om spildevand?

Ved du hvor dit vand kommer fra?

Fotograf: Lone Skafte Jespersen

I gamle dage

I gamle dage var der ikke kloakker. Man sked i en spand, som blev tømt i rendestenen af en natmand, så det endte urensset i havet. Mange blev syge af bakterierne i rendestenen. De blev for eksempel syge ved at man skvattede ned i rendestenen eller af en hest, der løb igennem det, så det sprøjtede op med vand, og så kunne man være den uheldige der fik det på sig.

I nutiden

Der bliver ved med at være vand, fordi når det er blevet brugt og rensset, bliver det sendt til havet og fordampes, så regner det og der kommer så nyt grundvand. Det tager 30 år før det vand der fordampes, bliver til grundvand. Der kommer aldrig mere grundvand, men der kommer heller aldrig mindre grundvand. En enkel person bruger omkring 110 liter vand om

dagen.

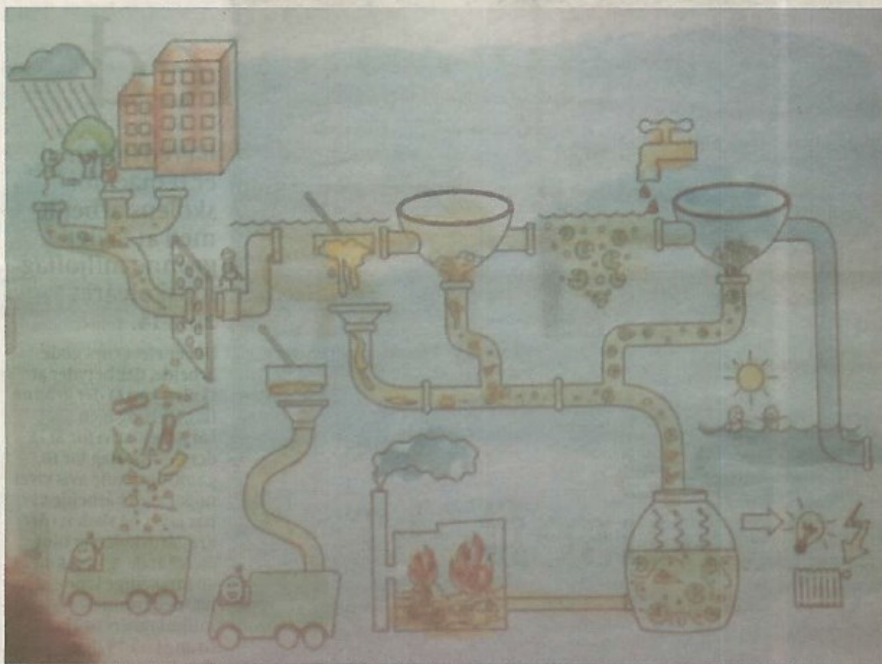
Hvordan bliver det rent?

Når vandet er brugt bliver det til spildevand, som er lort, tis, madrester osv. Når vandet kommer til anlæggene er der en rist. Den rist gør, at ting som legetøj, papir og alt muligt mærkeligt ikke kommer igennem. Det er dumt at smide vatpinde, negle og hår i toiletet eller vasken. Vatpinde og negle kan komme igennem risten, og

så ender det med at vatpindene og neglene ender i naturen. Det kan godt tage mange år før en vatpind forsvinder. Så hvis du lægger vatpinde eller negle i toiletet eller håndvasken, er der en meget stor chance for at den havner i naturen. Så tænk du sikkert: Hvorfor gør man så ikke bare hullerne i risten mindre? Men det kan man ikke, for så kommer der ikke nok vand igennem. Hår kan stoppe risten eller kloakken, hvis det er meget slemt.

Efter vandet er kommet gennem risten, bliver det rensset for fedt og sand, det er ikke så svært, fordi sand synker til bunds og fedt flyder. Så ryger det i en forklaringskammer, som er en masse bassiner man hælder vandet ned i, og de små ting som majs og havregryn, falder til bunds og bliver fjernet. Så kommer vandet til luftningstanken, hvor der bliver hældt bakterier i vandet som æder næringen. Så hælder man vandet i en anden tank, hvor

bakterierne bliver fjernet, ved at de falder til bunds. Derefter føres vandet til havet, men der er stadig nogle bakterier i, så man kan ikke drikke det. Bakterierne er ikke farlige, det værste der kan ske er at man kan få ondt i maven. Bakterier føder ved at de kloner sig (skiller sig i 2). Alle bakterier kan kloner sig - ikke - kun hunkønnet.

Her ses et billede af hvordan spildevandet bliver rensset

Joke

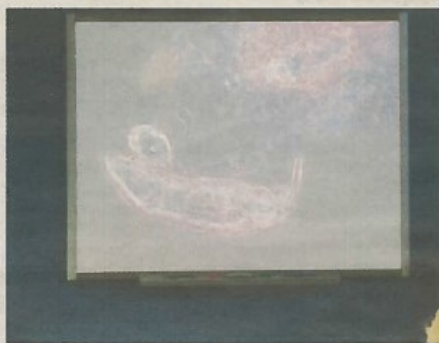
- Hej har du lige været på stranden?
- Ja.
- Hvorfor er du så sur?
- Fordi spildevandet ikke var blevet rensset.

Joke

- Ad hvorfor lugter du? - jeg faldt ned i rendestenen.

Avedøre spildevandscenter

-Folk bruger da ikke rendestenen mere.
-Det troede jeg heller ikke, men det viser sig at køerne stadig bruger den.

Her ses et billede af nogle bakterier

Sådan cirka ser spildevand ud

Af Mads Keller Holm og Mikkel Louie Nielsen Bødker

Kolofon

Ansvarshavende redaktør for denne avis er: Lone Skafte Jespersen. Ansvaret omfatter ethvert krav, som i forbindelse med medieansvarsloven kan eller skal rettes mod den ansvarshavende redaktør, herunder alle krav, som strafferetligt, medieretligt, ophavsretligt eller lignende måtte blive rettet imod udformningen og anvendelsen af tekst og illustrationer i såvel redaktionelle tekster som annoncer. Politikens redaktør er uden ansvar for nærværende blads indhold.

Side 3 - Energi: Benjamin Ersgaard, Frederik Vennervald Møller Hansen, Helena Do. Side 4 - Tøj: Eren Kart, Marco Nyward Berthelsen, Olivia Buch Foltmar-Michaelsen.

Side 5 - Mad: Enes Tuncer, Mikkel Louie Nielsen Bødker, Nicklas Christiansen. Side 6 - Affald: Hala Eva Assad Hlaihel, Mads Keller Holm, Nicolaj Kim Madsen. Side 7 - Transport: Nynne Nikolone Ophøj Kejser, Stine Magleby Lynggaard, Thomas Mouritzen.

KORT NYT

Hvad er en økologisk rygsæk?

Benjamin Ersgaard og Frederik Vennervald Møller Hansen

Her skiller vi et ur ad.

Foto: Lone Skafte Jespersen

En økologisk rygsæk er hvad en ting bærer med sig under dens skabelse. For eksempel kommer der 70.000 kg ud af at lave en bil. Man får også kun et stykke jern ud af et stykke jernmalm. Der er mange der smider dåser og mobiler ud i skralde-

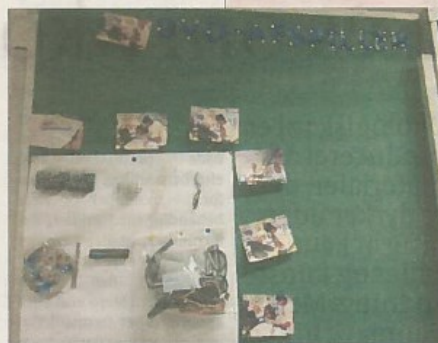
Begrebet dækker over alle de ressourcer, der skal til for at fremstille et produkt.

spanden i stedet for genbrugsspanden, og man mangler måske netop det materialer, så husk at genbruge.

Hvis man ikke genbruger materialerne, så kommer det i skraldespanden eller i

Plance med dele fra et ur.

Foto: Benjamin Ersgaard

Elektronisk affald

Hvad man kan gøre med sit elektronik.

Frederik Vennervald Møller Hansen

En tredjedel af de elektroniske apparater bliver genbrugt, og cirka 10 millioner tons af det er affald. Med den fart amerikanerne bruger elektroniske apparater bliver det 12 mio. tons i 2020. McKinsey-rapporten anbefaler en cirkulær økonomi, som er en økonomi med lukkede kredsløb, hvor alle komponenter i et produkt bliver genanvendt, sorteret og genfabrikeret på en måde, så der ikke opstår spild. Der blev ca. genbrugt 175.000 i år 2006 det svarer til at 11 kilo per indbygger, ca. 90% af det elektroniske affald, kan blive genbrugt. Det bliver skilt ad på

specielle anlæg. Der er mange forskellige former for metaller i elektronikken, som kan genbruges og som kan bruges til nye produkter. Der er også ting man ikke kan bruge, de skal behandles på en speciel måde. Eksempler på ting der ikke kan bruges, er batterier, billedrør og printplader. Hvis de kasserede elektronikprodukter bliver sendt i skraldespanden, bliver det brændt og hjælper CO₂ udledningen. Selv de gamle mobiler og computere kan være nødt til at lave nye produkter af nye metaller, og på et tidspunkt mangler vi alle de metaller, så derfor er det vigtigt at genbruge.

En økologisk rygsæk

Foto: Benjamin Ersgaard

Vedvarende og ikke-vedvarende energi

Hvilke energikilder varer for evigt, og hvilke gør ikke?

Frederik Vennervald Møller Hansen

Vedvarende:

Man kan lave strøm via solpaneler, det er nok dyrt men det er det er det værd. Man kan lave vindmøller og de giver meget strøm og det er bedre for miljøet end kraftværker. Vandkraft er billigere end mange andre energikilder som ikke er vedvarende, kernekraft, generator og olie er ikke vedvarende og de koster meget for miljøet.

Geotermisk energi er, at man tager jordens indre varme og laver det om til energi. Bølgeenergi er hvor man udnytter bølgerne fra havet til at lave energi. Biobrændsel kan være flis, energipil, biodiesel eller bioethanol. I fremtiden er det beregnet, at omtrent 25% af verdens energibehov skal dækkes af biobrændsel.

Ikke vedvarende:

Kernkraft er en atomreaktor som kører på uran. Det er sjældent at finde, men det giver meget strøm og det kan ikke genbruges. Der kommer en hel masse farligt affald ud af det.

En generator kører tit på kul og der kommer en masse forurening ud af det og det giver heller ikke så meget strøm igen.

CO₂ og drivhuseffekten

Hvad er CO₂ og drivhuseffekten?

Frederik Vennervald Møller Hansen

CO₂:

Dens rigtige navn er kuldioxid. Det er drivhusgas, en atmosfærisk luftart, som består af molekylerne kulatom og 2 oxygenatomer. Ved atmosfærisk tryk kan kuldioxid kun findes i to tilstandsformer: som en gas, og ved temperaturer under -78,5 C: et fast stof der ligner fin, tætpakket sne.

På grund af den manglende væsketilstand omtales dette faste kuldioxid som tøris. Vækstformen findes, men kun ved tryk er over 5.1 atm. Dette udnyttes ved opbevaring af kuldioxid på trykflasker.

langbølget varmestråling.

En del af atmosfæren, de såkaldte drivhusgasser, opfanger og tilbagestråler denne form for varmeenergi. Dermed bliver jordens atmosfære og overflade varmere end den ville være uden atmosfæren med drivhusgasser.

Typisk bliver der nævnt et tal på -18 C uden drivgasser mod en global gennemsnitstemperatur på omtrent +8,5 C. Ca. 66% af den samlede drivhuspåvirkning skyldes vanddamp, altså luftbåret vand og ikke vanddråber i skyerne.

Drivhuseffekten:

Denne kendetegnes ved at Jordens atmosfære tillader den kortbølgede solstråling at passere på vej til overfladen, hvor den indfangede energi omdannes til varmeenergi. Denne udsendes af jordens overflade i form af

Byerne i 1700-1800 tallet

Helena Do

I 1700-1800 tallet havde man ikke toiletter, så man gravede et hul i jorden, som man brugte som toilet. Nogle var heldige, at have et lokum der bestod af en spand, som blev tømt af en natmand. Affaldet blev smidt på gaden eller i rendestenen. Affaldet bestod af rester fra æggeskaller og dyrekogler. På grund af al affaldet stank det forfærdelig meget. Man havde lossepladser i eller uden for byerne. Afføringen blev solgt som gødning til bønderne. Da byerne blev

Hvilket affald man brugte den gang

større, blev der bygget mange flere huse og lejligheder, og de lå tættere end før, det vil sige at der var mange bakterier og de smittede hinanden. Der var mange der døde af kolera i år 1853. De blev syge pga. rotter der spredte sygdom, og de blev også syge af at bo så tæt på hinanden, så de let kunne blive smittet. Om aftenen var der meget affald der lå i gaderne, og det lugtede helt vildt så inde i byen genbrugte de ikke så meget, men på landet genbrugte de næsten alting.

Læs om økologisk tøj HER

Økologisk tøj er produceret af materialer, der er dyrket uden brug af kemikalier og kunstgødning. Men i Danmark findes ingen standardmærkning af tøj. Økologisk tøj findes også i babytøj.

Büstra Tasci, Marco Berthelsen, Olivia Foltmar-Michaelsen og Eren Kart

Nyt tøj kan indeholde et overskud af kemikalier fra både produktion og efterbehandling. Tøjet kan for eksempel være behandlet med midler, der forhindrer, at det krymper og krøller, eller at det går mug i det under transporten. Mere end 50 % af vores tøj er fremstillet af olie, så derfor er det bedre at købe økologisk tøj. Fibrene bruges ikke kun i tøj men i en række andre produkter, som du måske kender fra din hverdag: tæpper, gardiner, lagner, sokker, reb og fyld i puder og dyner. Fibrene er ikke bæredygtige. Beregninger viser, at der bliver brugt over et kilo kemikalier til at producere en ikke-miljømærket T-shirt med en vægt på 250 gram. Til en miljømærket T-shirt af

økologisk bomuld bliver der anvendt omkring et halvt kilo kemikalier. Økologisk tøj er når bomuldet er økologisk. Andre kemikalier i tøjet kan være overskydende farvestoffer. Når man vasker tøjet inden brug, vil en stor del af restkemikalier blive vasket ud, og man undgår derved at udsætte sig selv for stofferne. Det er ikke kun de små børns tøj, som skal vaskes inden brug - det gælder for hele familien. Det enkelte stykke udgør sandsynligvis ikke nogen sundhedsrisiko. Vi bliver i forvejen udsat for mange forskellige kemikalier, for eksempel indeklima og plejeprodukter, sådan at der er god grund til at undgå kemikalier, hvor det er muligt. Det gør man blandt

andet ved at vaske tøjet inden brug. Det er sjældent, at man vil opleve for eksempel en akut allergisk reaktion efter man har båret et uvasket stykke tøj. Vi omgiver os med en rigtig mange kemikalier i hverdagen, så er det en god idé at begrænse sin samlede udsættelse for unødvendig kemi. Det kan man blandt andet gøre ved at vaske tøjet inden brug. Når du køber miljømærket tøj, har du vished for, at produkterne er blandt de mindst miljøbelastende af sin slags, at det i kvalitet og funktion er mindst lige så god som andre produkter, og ikke mindst at der taget hensyn til din sundhed. For eksempel skal farlige kemikalier erstattes i tekstilerne, når det teknisk

er muligt. Kravene til Blomsten og Svanen minder om hinanden, men Svanen stiller også store krav til, at tøjet er fremstillet af økologisk bomuld. Fremstillingen af økologisk tøj hjælper også naturen. Det meste babytøj er også økologisk. Faktisk går der 9 kg kemikalier til 10 kg færdigt konventionelt stof. Eventuelt print, som ikke kan økocertificeres, er ikke økologisk tøj. Økologisk tøj er skodkemi. Udvalget af økologisk mode så stort, at lækkerhed, kvalitet og bæredygtighed sagtens kan gå hånd i hånd. Især når det gælder børnetøj.

Aldas er et kendt mærke

Man kan også købe økologiske jakker.

Økologisk tøj, som er meget bedre for naturen.

Hvordan tøj produceres og transporteres

Det meste af tøjproduktionen forgår i Indien, Kina eller lande i Afrika. Så hvis det skal leveres i en dansk butik, kræver det en lang transport med flere kilometer.

Büstra Tasci Eren Kart, Marco Nyward Berthelsen og Olivia Foltmar-Michaelsen

Tøj bliver produceret i Bangladesh, Indien, Kina, lande i Centralamerika og i Afrika. Det er ikke godt for miljøet at vi skal have tøj på kroppen. Produktionen af en T-shirt bruger store mængder vand, kemikalier og transport. Tøj fremstilles af fx vævning, strikning og hækning. Mode og tøj bruges til at markere kulturel og social status. Det er naturligt for os at udskifte vores tøj oftere end vi har brug for, moden skifter lynhurtigt og man bliver fristet af reklamer til at købe nyt tøj, selvom vi ikke har brug for det. Produktionen af tøj er lang og kompliceret og rækker fra bomuldsplukning til indfarvning af stof, vævning, design og syning, før det til sidst ender hos forbrugeren. Fx en skjorte, den skal igennem flere forskellige veje før den ender i butikken. Først skal bomulden laves til tråd,

derefter skal det væves, farves, sys og transporteres jordkloden rundt, og ved siden af skal sytråden være i samme farve, ligesom knapperne og lynlåsen og måske en lille detalje med stof i en anden kvalitet. Der er også tøj, som man kalder økologisk tøj. Økologisk tøj er noget der er produceret af materialer, hvor man ikke bruger kemikalier og kunstgødning, men i Danmark findes der ingen offentlig standardmærkning af tøjet. Men økologisk tøj, uden kemikalier, skader faktisk naturen. Tøjet bliver produceret af fattige mennesker. Vidste du at et fly også kan transportere tøj? Det kaldes for transportfly. De meget store miljøbelastninger er transporten af tekstiler.

Tøj transporteres rigtigt langt, det kan tage flere dage, nogle gange flere uger, fordi tøj oftest bliver produceret i Indien eller Kina.

I stenalderen bestod det meste af affaldet af knogler fra dyr.

Affald i stenalderen

Der var ikke så meget affald i begyndelsen. Det var mest knogler fra dyr og skaller fra muslinger. Måske har nogle fra din familie fundet ting fra stenalderen. Det kan være økser, pilespidser, knive eller andre redskaber af flint.

Eren kart, Marco Nyward Berthelsen, Büstra Tasci, og Olivia Foltmar-Michaelsen

I stenalderen var de rent faktisk gode til at genbruge. Fx knogler fra dyr, muslingeskaller og stykker af sten fra fremstilling af redskaber, ødelagte potter, krukker. Disse ting har man kunnet finde på mange gamle losse-pladser og køkkenmøddinger fra stenalderen. Man har også fundet rester af huse, både broer og værksteder. Affaldet fra stenalderens er ikke skadeligt som moderne affald. Dengang brugte mennesker kun materialer fra naturen, og der var derfor ingen forurening. Alt hvad stenalder-menneskene brugte, kunne nemlig vende tilbage til naturens eget kredsløb. Måske har nogle i din familie fundet ting fra stenalderen. Det kan være økser, pilespidser, knive eller andre redskaber af flint. Du kan måske spørge dem derhjemme. I

stenalderen var affald fx østers-skaller, knuste knogler og udtjente redskaber og ophobet af køkken-møddinger, hvilket er affalds-dynger (skal-dynger) skaller fra især østers og blå-muslinger, hjerte-muslinger og strand-snegle. I sten-alderen smed man affaldet langs kysten, så nu kan du finde nogle redskaber som de brugte. I dag er der mange, som gemmer det de har fundet fra den tid. Dengang smed man affaldet langs kysten. I sten-alderen kaldte man det for boplads, men i dag kalder man det for køkken-mødding. De ældste danske køkken-møddinger er fra omkring Kongemosekulturen i 5600, men boplads-typen blev især almindelig i Ertebøllekulturen, 5400-3900. Køkken-møddinger er præget af hjerte-muslinger.

KORT NYT

Her er Krogårdsskolens kantinedame, Marianne.

Krogårdsskolens kantine

Kantine-damen fra Krogårdsskolen i Greve udtaler at hun selv at hun genbruger men ikke det hele det er simpelthen for dyrt. De sparer også på strømmen så de er lidt mere bæredygtige. De sparer også på vandet til f.eks. til opvaskemaskinen. Marianne har arbejdet i kantine i 20 år. D. 1/02 1994 startede Marianne med at arbejde i kantine. Men kantine har været her i

over 20 år fordi at Marianne siger "Da jeg startede med at arbejde var kantine der allerede". Så faktisk har kantine været her i over 20 år. Marianne har også en kollega ved navn Eva. Eva har arbejdet i 8 år i kantine men Eva har også arbejdet her i 40 år som Rengørings-assistent. Eva er virkelig glad for at kunne arbejde her i kantine. Kantine sælger også økologisk mad. Men

også elever kan hjælpe med at arbejde i kantine. Om dagen har man brug for ca. 1-2 elever. I december måned har man brug for 2-3 elever fordi det er den måned man mest sælger mad og drikkevarer. I december måned sælger man risengrød, Ris a la mande og varm kakao, det er lige det elever kan lide. Kantine sælger mad og drikkevarer to gange om dagen.

Gode grunde til at spise økologisk mad

Mikkel Louie Nielsen Bødker og Enes Tuncer

Du får mad uden sprøjtegift, du får mad der smager af mere, du får rene vare uden mad-sminke, økologiske dyr har bedre vare, økologi er godt for vores grund-vand, Bevar en rig og ren natur, naturligt mad er god fornuft, nej tak til gensplejset mad. Økologisk produktion giver både renere grundvand og en mere mangf-aldig natur. Du

får også mad med mere smag. Økologi er også godt for udlandet. Sprøjte-midlerne er giftige, men det er lovligt at bruge dem i ikke-økologisk produktion. Økologisk mad bruger heller ikke kunst-gødning. Og vis du spiser økologisk mad er du med til at give flere dyr et værdigt liv. Økologisk mad er også meget sundere.

Bæredygtig mad

Mikkel Louise Nielsen Bødker og Enes Tuncer

Hvordan kan vi gøre mad mere

Hvad kan vi gøre for at gøre mad mere bæredygtigt? Transportere det i elbiler. Ikke pakke det ind i så meget plast og alt muligt andet. Vi kunne også lade vær med at sprøjte det med gift, og vi kunne bruge mere el end benzín/diesel, især el fra vind-møller og solenergi. Vi kunne spise resterne fra maden og ikke smide det ud. Og vi kunne bruge

meget mere fra en ko/gris/kylling. Der er meget mere i dem end bare kød fx læder og fjer. Vi kunne købe økologiske varer som økologiske æg, kød, grøntsager osv. Ø-mærket står for grundig kontrol. Du kan kun være så sund som den mad, du spiser, men det bliver sværere og sværere at spise sundt og naturligt, for fødevarer-kvaliteten er blevet

dårligere de sidste 100 år. I starten af forrige århundrede levede stort set alle fødevarer op til nutidens økologiske standarder - eller var af endnu bedre kvalitet. Men i dag er kvaliteten af de fleste fødevarer stadig faldende. Duroflkex har vist at man kan genanvende 45% af sit madaffald. Der er masser af energi i mad også i rester. så i det hele taget kan man

køre sin bil på gulerøds-skræller. det vilde sige at man kan faktisk godt køre bil eller knallert på mad-rester, da de indholder en masse energi der kan laves om til brændstof, det kaldes biomasse. Det behøver heller ikke kun at være de voksne der skal tænke på skraldet. rigtig mange børn og voksne smider rigtig meget skrald fra mad og drikke.

Dette er det økologiske mærke, det er på varer der er økologiske.

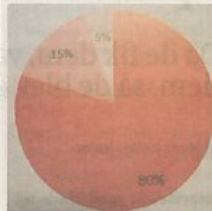
Et fad danske økologiske æbler og pærer. De behøver ikke at komme langvejs fra.

Økologisk mad

Vi har været rundt i udskolingen og spurgt om de spiser økologisk mad eller om de ikke spiser økologisk mad. Vi har interwiewet Louise Nielsen fra 7a.

Nynne Kejser

Vi har interviewet Louise Nielsen på 14 år, fra 7a. Omkring hvorfor hun spiser økologisk mad og drikke. Hun spiser økologisk mad fordi det er godt for miljøet og dyrene. Vi har spurgt hende om der er nogle ting hun spiser der ikke er økologiske, hun spiser ikke alt spiser ikke alt økologisk pga. prisen. Som fx hvis frugten er 20 kroner dyrere så køber hun det ikke økologisk, og de ting man ikke kan få økologiske. Vi har også været rundt på udskolingen og spørge om de spiser økologisk mad eller om de ikke spiser økologisk mad. Der er kun 5 % der spiser økologisk mad, 15 % der ikke spiser økologisk mad og 80 % der ikke ved om de spiser økologisk mad.

Louise spiser økologisk mad.

Mad fra udlandet

Netto sælger billige nudler, der kommer hele vejen fra Kina.

Hvad du spiser kan skade miljøet.

Frederik Vennervald Møller Hansen

Den mad du spiser påvirker det globale og lokale miljø. Kød fra Australien, appelsiner fra Brasilien og knækbrød fra Sverige. Supermarkederne bugner af madvarer fra hele verden. Den mad du køber kan påvirke miljøet på hele kloden. Det er vigtigt ikke at bruge transporten så meget til at importere, fordi det skader miljøet rigtig meget. Udenlandsk frugt og grønt indeholder flere pesticidrester end danske. Alligevel stiger importen. Der er ingen risiko ved at spise frugt og grønt med rester af pesticider i de niveauer der er blevet

fundet i Danmark. Men der er en stor miljøeffekt ved at landbrug og gartnerier sprøjter mindre. Danske champignoner er dyrere end de polske ikke kun pga. højere lønudgifter i Danmark, men også fordi de polske champignoner er sprøjtet mere og derfor er billigere at producere. Når man spørger forbrugeren om de er bekymrede for pesticidrester, så er svaret nej. Det er ikke fordi det ikke er vigtigt, men i Danmark tager man det for givet at staten og industrien kontrollerer varerne, så de ikke er sundhedsfarlige. Da danskerne er meget

prisfølsomme kunder, så stiger importen meget. Vi vil, hellere tage de billige polske æbler, der garanteret er proppet med sprøjtemidler, end vores egne æbler der er dyrere. Forbrugeren har mange valgmuligheder, hvor pris, miljø og ungeres favoritter blot er nogle. En anden forklaring på at vi importerer mere frugt og grønt er at sæson betyder mindre for den moderne forbruger. Vi vil have ananas, jordbær og blommer året rundt.

Der bliver produceret mere og mere affald

I 2010 fandt man omkring 200.000 dåser i naturen

Hvad du vælger at gøre med dit affald har stor betydning for miljøet. Det affald du smider ud, kommer til forbrænding og bliver ikke genbrugt. Så skal vi ud og finde nye råstoffer i naturen. Det er for eksempel metal, olie og træ, der bliver lavet om til ting, du kan købe i butikkerne. Hver dag laver en dansker 7 kg affald. Vores forbrug kræver 200 kg affald i andre lande hver dag. Når du får en ny mobil laver du 75 kg affald. Hvis du har bil, har produktionen af bilen skabt 100 gange så meget affald som bilens vægt. Hvis alle i verden kunne købe ligeså meget som os i Danmark, skulle vi have 3

jordkloder, for at have råstoffer nok.

Hvad kan du gøre?

Du kan aflevere dåser uden pant og sørge for, at dit papir altid bliver genbrugt. Hvis du siger nej tak til reklamer, slipper du for 50-60 kg affald i din postkasse om året.

Hvad gør du med affald?

Hvad gør du med dit tyggegummi, papir, is papir eller pose, når du går eller cykler på gaden? Husker du at tage dine dåser til genbrug? Mange mennesker i Danmark smider sit affald på gaden eller i naturen, og så bliver det ikke genbrugt.

Det koster mange penge at samle det op. Vidste du, at det koster 10 kroner at fjerne 1 tyggegummi? Der bliver smidt mere og mere affald i byerne, og så skal kommunerne betale flere penge for at gøre det rent. Hvis man ikke smed affald, kunne kommunerne bruge pengene på andre ting som bedre skoler osv.

Hvor lang tid tager det før affald bliver nedbrudt?

Et tyggegummi kan ligge i naturen op til 5 år, før det bliver nedbrudt. Et æbleskrog og en hundelort forsvinder i løbet af 2 uger det kræver 400 år for at nedbryde en plasticpose. En

dåse kan ligge i naturen i 500 år, før den bliver nedbrudt. Flasker og glas kan ligge i naturen i over 1.000.000 år, før det bliver nedbrudt. Hvis det er gået i stykker, kan det gøre stor skade på dyrene eller på dig, hvis du går med bare tæer. Hvis du afleverer flaskerne/dåserne, bliver de genbrugt til nye flasker/dåser. I 2010 fandt man over 200.000 dåser i naturen. 6 ud af 10 danskere, har smidt en form for affald ud i naturen. Måske er du en af dem?

Genbruger du?

I Danmark genbruger vi størstedelen af vores affald,

og kun en lille smule sendes på deponi, mens mindre sendes til forbrænding. Der er mange muligheder for at aflevere sit affald til genbrug. Store ting og sække med sorteret affald kan du sætte ud på vejen til storskrald, hvor de ting der kan genbruges bliver genbrugt.

På genbrugspladsen kan du aflevere affald i cirka 30 forskellige containere. De fleste ting sendes til genbrug. Har du nogen sinde tænkt på at 333 leverpostejspakker indeholder lige så meget aluminium som en ny cykel. Pap og papir kan genbruges 7-10 gange. Vidste du at dit

æbleskrog bliver til jord. Nogle ting skal specialbehandles før det kan genbruges. Vi kan for eksempel hente sølv og guld ud af vores elektronik. Hvis du lægger alt dit affald i en normal skraldespand bliver det ikke genbrugt, men havner på et forbrændingsanlæg. Vi skal selv sørge for at sortere vores affald rigtigt og bruge genbrugspladsen eller nogle af de andre muligheder, der findes, der hvor du bor. Mange virksomheder er også blevet gode til at genbruge.

Af Mads Keller Holm, Nicolaj Kim Madsen og Eva Hlaihel.

Der blev fundet 10 dåser og flasker i naturen, selvom vi har det grønne flag

Fotos: Nicolaj Kim Madsen

Farligt affald

Farligt affald skal afleveres til en speciel indsamlings. Noget farligt affald kan skabe brand af sig selv. Medicinrester skal afleveres, fordi man kan blive syg af det. Kanyler, barberblade og andre skarpe genstande skal afleveres, fordi det kan skade os. Maling, farve og lim skal også afleveres, fordi det indeholder stoffer, der kan skade vores miljø. Tom emballage fra rensedmidler skal afleveres, fordi det indeholder brandfarlige stoffer. Batterier skal afleveres, fordi der er stoffer der kan skade os og naturen, der kan også være metaller og andre stoffer der kan genbruges. Man har som regel kun små mængder affald i et normalt hjem. Du kan genkende farligt affald på et gult/orange mærke

bag på. Hvis der er det, skal det afleveres.

Aflevering af farligt affald

Man kan aflevere sit farlige affald på genbrugspladsen. Medicinrester og kanyler kan afleveres på et apotek. Farverester, rester af maling og lim kan afleveres der, hvor du har købt det, eller der hvor du skal købe noget nyt. Der er mange der tager imod brugte batterier fx. nogle skoler, biblioteker og apoteker. Det kan også afleveres på genbrugspladsen. I nogle kommuner giver de en kasse til borgerne, som de kan ligge deres farlige affald i, så kommer der en lastbil og tømmer den hver måned. Hvis du afleverer dit farlige affald, hjælper du naturen og fremtiden.

Elever i 9a vil have skraldespande til dåser og flasker

Da de fik dem, var der nogen der sparkede til dem, så de blev ødelagt

Af Mads Keller Holm

Fotograf: Stine Lynggård

Interviewet med Mads og Simone

Da Krogårdsskolen fik tildelt 5000 kr, fandt nogle 9.-klasseselever på, at man kunne bruge pengene på nogle skraldespande, som man kan lægge dåser og flasker i. De andre var blevet ødelagt, fordi nogen sparkede til dem. Skraldespandene kan skåne

miljøet, så eleverne håber, at folk er fornuftige nok til at ville bruge dem. De har kun hørt folk sige, at det er en god ide, og de gør hermed deres bedste for at få det grønne flag og få et godt miljø. Eftersom der ligger mange flasker på skolens ejendom, er denne idé meget relevant på vores område.

To af idéudviklerne: Mads og Simone

Hvad havde man af affald i 1900 tallet?

I 1930'erne var man meget bedre til at genbruge end i dag

I 1930'erne var der økonomisk krise og stor arbejdsløshed. Der var mangel på ALT. Alt hvad der kunne bruges blev genanvendt. Folk blev rigtig gode til at spare og genbruge. Så der blev ikke produceret meget affald. Det betød at der ikke var så meget affald, hvilket var godt for miljøet. Efter krigen blev det helt anderledes. Mange ville gerne købe varer fra Danmark. Arbejdsløsheden faldt, og man fik flere penge.

Samtidig var det blevet billigere at hente varer i udlandet. Produktionen af affald steg i høj grad, affaldet var for eksempel emballage fra madvarer, ødelagte maskiner osv. I slutningen af 1960'erne fik folk moderne apparater. Der kom mange nye produkter og materialer i butikkerne, og det blev billigere at købe nyt i stedet for at reparere og genbruge, så der kom mere og mere affald. Mange kvinder begyndte at arbejde

ude. Derfor havde de mindre tid til at lave mad og passe hus. Mange ting blev brændt, det blev ikke genbrugt, og så skulle der skaffes nye produkter. I slutningen af 1960'erne blev langt det meste affald i Danmark lagt på lossepladser. I slutningen 1960'erne steg affaldsmængderne betydeligt, og miljøproblemerne på lossepladserne voksede samtidigt, hvilket var rigtig skidt for miljøet.

KORT NYT

Hvad er skolens miljøråd?

Læs her hvad skolens miljøråd arbejder med

Thomas Mouritzen

Miljørådet

Miljørådet giver mange gode råd til Krogårdskolen. Ud over bare at give gode råd, hjælper de også Krogårdskolens miljø rigtig meget. Hvis der fx er et toilet der løber, så får de det hurtigst muligt stoppet og

bestilt et nyt toilet. Skolen har endda også en batteriskraldespand i science-lokalet. De råd som gives er bl.a.: Tænk grønt, tag cyklen eller gå, spar så meget energi som muligt og vær med til at sænke vores CO2-udslip, brug så lidt

vand som muligt derhjemme og genbrug alt det du kan af papir, batterier, plast, og dåser. Der er mange flere råd, som du kan se inde på <http://krogaard.wikispaces.com/home>.

Helle og Lone her på billedet har været i miljørådet i mange år

Foto: Thomas Mouritzen

Transport i skolen

Nynne Kejser

På Krogårdskolen i Greve har vi lavet en undersøgelse der viser, at de fleste børn cykler i skole. Der er 71 % der cykler i skole på mellemtrinnet, 14 % der bliver kørt, imens der er 12 % der går, og 1 % der kører med bus og tog.

CO2 indenfor persontransport

Hvad er forskellen på at køre i en normal bil og en el-bil

Thomas Mouritzen

Når du kører på arbejde/skole med din benzindrevne bil, udleder du en masse CO₂, som holder utroligt godt på varmen, hvilket betyder, at det så for hvert år bliver varmere og varmere. Denne varmeeffekt kalder vi for drivhuseffekten. Denne CO₂ gør ikke kun kloden varmere, den ødelægger også ozonlaget. Hvis du går ved siden af en meget trafikeret vej, så indånder du en masse partikler, som kommer fra Co₂en, det er lige så usundt som at ryge. I 2010 kørte danskerne

tilsammen 50.727 millioner km i bil, 2.620 millioner km på cykel eller knallert og til sidst 6.884 millioner km med toget.

I centrum af København foregår der rigtig meget transport i bil. Dette gør at der kommer rigtig meget CO₂ i København, men meget af alt denne CO₂ flyver ud af byen. I New York har de simpelthen så høje bygninger, bedre kendt som skyskrabere, som gør at alt denne CO₂ bliver inde i byen.

Persontransport er meget CO2-udledende. Dette er en meget trafikeret vej, hvor der bliver skabt ekstremt meget CO2.

Det Grønne Flag

Her får man noget at vide om Grønt Flag, som vi har fået i 8 år

Nynne Kejser

Hvad er grønt flag?

Grønt flag er et miljøundervisningsprogram for bæredygtig udvikling. Målet er at bidrage til, at børn og unge bliver aktive medborgere, der kan tage hånd om vores natur og miljø.

Miljøråd:

Skolen skal nedsætte et miljøråd med deltagelse af bl.a. elever. Miljørådet planlægger og rådgiver om skolens grønne arbejde. Miljørådet kan også tage initiativer til at gøre skolen mere bæredygtig.

Undervisning:

Mindest 15 % af eleverne skal deltage i et undervisningsforløb, for at skolen kan erhverve Det Grønne Flag.

Kort fortalt:

Kort fortalt skal skolen gøre

følgende for at opnå Det Grønne Flag:

- Tilmelde sig Grønt Flag
 - Oprette et miljøråd
 - Miljørådet organiserer arbejdet med at udarbejde en miljørevision og en miljøhandleplan
 - Miljørådet kan selv tage initiativer til at gennemføre handlinger
 - Mindst 15 % af eleverne gennemfører et undervisningsforløb
 - Miljørådet organiserer, at rapporten indsendes til Friluftsrådets sekretariat
- Når rapporten er godkendt sendes Det Grønne Flag til borgmesteren. Skolen og borgmesteren aftaler en dag for flaghejsning.

Foto: Stine Magleby Lynggaard

Der er plads til flere på cykelstierna

Foto: Stine Magleby Lynggaard

KORT NYT

Bæredygtighed

Hvad er bæredygtighed? Bæredygtighed er et udtryk for en teknologisk eller en kulturs slid på naturgrundlaget. I princippet kan man forestille sig, at jæger- og samlerkulturer kan udnytte naturen med 100 % bæredygtighed. Ved bæredygtighed sørger man for at passe på

naturen og miljøet. Bæredygtighed tager hensyn til både natur, mennesker og råstoffer. Bæredygtighedsudvikling er en brug af jordens ressourcer der skaber balance mellem udnyttelse og benyttelse så vi ikke ødelægger vores livsgrundlag. Der er også en skole med økologi og

bæredygtighed, hvor du så kan få meget mere at vide. Bæredygtighed handler om at gøre det bedst mulige for mennesker og miljø, uden at det skader fremtidige generationers muligheder.

Skole-jokes

Hvorfor skulle skyen i skole?
- Fordi den skulle lære at regne.

Klassen er ved at lære om nutid og datid, og læreren spørger lille Per:
- Hvis jeg nu siger: "Jeg spiser", hvilken tid er det så?

Lille Per:
- Så er det vel spisetid

Det var læreren i skolen, der spurgte:
- Nynne, kan du vise mig, hvor Amerika ligger.

Nynne:
- Det ligger der.
Læreren:
- Flot, Eva, kan du fortælle mig, hvem der opdagede Amerika?
Så sagde Eva:
- Det gjorde Nynne.

HUSK!
At genbruge denne avis

Dette er genbrugs tegnet

Avisarbejdet

Af Mads Keller Holm og Nicolaj Kim Madsen

Det har været hårdt, men vi klarede den!

Det har været sjovt og svært at arbejde med avisen. Det har været nogle hårde uger, hver gang vi har lavet en artikel, fik vi en ny opgave. Vi har arbejdet rigtig meget og brugt mange timer på avisen. På et tidspunkt var der nogle stykker der ikke lavede noget, så sagde vores

lærer at hvis man havde en side hvor der er et hul skulle gruppen give sodavand til klassen, og så begyndte de at lave noget. Alle har arbejdet flittigt på avisen og ingen dovned. Vi har også været i Waves og rundt på skolen for at interviewe folk, og taget på en tur til

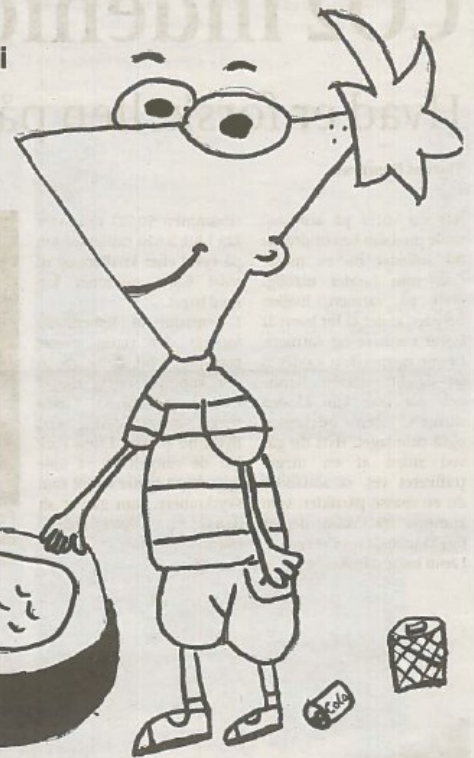

Lærerne var Betina og Lone.

København og Avedøre spillevandscenter. Nogen tror måske at det er kedeligt at lave en avis, men vi synes det er rigtig sjovt og vi har lært hvordan en avis hænger sammen. Vi håber at folk vil læse vores avis, og ikke bare smider dem ud.

Find fire fejl

Find fire fejl og aflever dit svar i 6c. Der bliver trukket lod mellem alle de rigtige svar. Man kan vinde en pose slik.

Hele redaktionen:

Foto af: Stine Lynggaard

Snyd din hjerne

Good example of a brain study. If u can read this you have a strong mind.

7H15 M3554G3 53RV35 70 PR0V3 HoW 0UR M1ND C4N D0
4M4Z1NG 7H1NG5! 1MPR3551V3 7H1NG5! 1N 7H3 B3G1NN1NG
17 W45 H4RD BU7 NoW, 0N 7H15 L1N3 YoUR M1ND 15
R34D1NG 17 4U70M471C4LLY W17H 0U7 3V3N 7H1NK1NG
4BoU7 17, B3 PR0UD! 0NLY C3R741N P03PL3 C4N R34D 7H15.

En ordentlig en...

En dansker, en tysker og en russer var ude at flyve.
Danskeren smed et æble ud, tyskeren smed en pære ud, og russeren smed en bombe ud. Da kom de ned på jorden, lå der en pige og græd. De spurgte hvad der var i vejen: - Jeg har fået et æble i hovedet. Så kom de hen til en dreng der lå og græd. De spurgte hvad der var i vejen:
- Jeg har fået en pære i hovedet. Så kom de hen til en grinende dreng og de spurgte, hvad det var han grinede af: - Jo, da jeg slog en prut, sprang hele skolen i luften!